

Стимул для фермерів

Щоб заохочувати українців заробляти на землі, Президент Петро Порошенко підписав два важливі документи

ЗА ПЕРШЕ півріччя 2018-го зовнішньоторговельний оборот продукції агропромислового комплексу досяг \$11,3 млрд – це майже п'ята частина загального експорту та імпорту.

Розвиток АПК – один з ключових напрямків розвитку України, недарма ж наша країна здавна

вважається житницею Європи. Утім, якщо в багатьох країнах кістяк агросектору становлять фермери, то в нашій державі багато років цей ринок був монополізований великими компаніями, аграрними

стор. 2

ВЕРЕСЕНЬ • 2018

СОЛІДАРНІСТЬ

ПАРТІЙНА ГАЗЕТА

Під час підготовки до параду. Київ, серпень 2018 року

Народний депутат Дмитро Андрієвський: **Треба чесно говорити з виборцями про їхні проблеми, а не ховатися від них**

■ Дмитре Йосиповичу, ви є першим заступником голови комітету ВР з будівництва,

містобудування та ЖКГ. Якими успіхами минулої сесії парламенту можете похвалитися?

Дуже важливим було ухвалення закону, яким гарантується захист інвестиційних рахунків підприємств ЖКГ (ідеться про заборону стягнення чи накладення арешту на кошти, що надійшли від міжнародних фінансових організацій. – Авт.).

Це дало можливість розблокувати фінансування на розвиток інвестиційних проектів в Україні на сотні мільйонів євро, що надається нашими міжнародними партнерами: Європейським банком реконструкції та розвитку, Світовим банком.

У першому читанні було ухвалено проект закону про житловий фонд соціального призначення, який дає

стор. 7

МАРШ НОВОЇ АРМІЇ

З виступу Петра Порошенка на параді військ 24 серпня

«За чотири роки війни, яку Росія розв'язала проти України, ми зберегли державу і зміцнили її, нація консолідувалася на засадах захисту країни і патріотизму. Ми створили нову армію – ключового гаранта нашої Незалежності»

*Зродились ми великої години
З пожеж війни і полум'я вогнів.
Плакав нас біль
за долю України,
Зростив нас гнів
і лють на ворогів.*

Це – слова «Маршу нової армії», який створено на основі легендарної пісні, написаної наприкінці двадцятих років минулого століття. І символізує він нерозривний зв'язок між різними поколіннями борців за свободу Вітчизни.

Воістину «великою годиною» для нас, українців, стали останні чотири з половиною роки. Ми пережили неймовірні випробування війною та економічною кризою, що її спричинила

російська агресія. Від рук ворога полягли тисячі й тисячі українців – військових та цивільних; чоловіків, жінок, дітей. Нас тестували і на міцність, і на розрив. Намагалися розділити народ і розчленувати країну. Пробували заблокувати наш рух до Європи. Хотіли загнати волелюбний народ назад в осоружне імперське стійло.

Слава Богам і подяка кожному українцю за те, що ми з вами вистояли. І не просто вижили в лихолітті, а й наростили міцні м'язи. Стали сильнішими й упевненішими в собі та власних можливостях. На майбутні роки й десятиліття заклали основу для руху вперед – із чіткими стратегічними орієнтирами

на Європейський Союз та НАТО.

Цей рік особливий тим, що відзначаємо століття незалежності УНР, проголошеної Четвертим універсалом Центральної Ради. Наближається і сто років Акту Злуки, коли УНР та ЗУНР об'єдналися в єдину соборну українську державу. Українська національна революція, визвольні змагання початку минулого століття тривали приблизно чотири роки, але державу тоді втратили. Наші предки не встояли в тій війні з Росією. Так само, як свого часу не встояли наші гетьмани Іван Виговський та Іван Мазепа. Причини були різні, але результат один і той самий: довгі роки трагічної залежності від імперії з репресіями, голодоморами. Зі спробами знищити українську мову й розчинити український народ на неозорих просторах Євразії.

стор. 4

Ігор Гринів: **Президентські вибори – це частина війни з Росією за Українську державу**

В УКРАЇНСЬКО-російській війні маленьких перемог не буває, буває тільки одна велика перемога, до якої Україна мусить прийти. Про це в інтерв'ю виданню «Главком» заявив народний депутат від БПП Ігор Гринів. За його словами, Україна все зробила для того, щоб показати, що вона не програє війну з Росією.

стор. 2

ПІДСУМКИ УРОЧИСТИЙ СЕРПЕНЬ

Ігор Гринів: Президентські вибори – це частина війни з Росією за Українську державу

закінчення. початок на стор. 1

«Є українсько-російська війна. А в українсько-російській війні маленьких перемог не буває, буває тільки одна велика перемога, до якої Україна мусить прийти. І прийде до неї. Але точно це не елемент ведення передвиборних кампаній. Чи дійсно є якісь хворі люди, які вірять у можливість гри з Путіним у якісь піддавки?»

...Ключ до війни є в Москві, а ключ до перемоги України є в Києві. Й Україна все зробила, щоб показати, що вона не програє цю війну. Виграти війну у Росії неможливо, але ця війна мусить зупинитись, і це буде великою перемогою України», – сказав Гринів.

Він також зауважив, що «президентські вибори – це частина війни з Росією за Українську державу».

«На сьогодні відповіддю на запитання: «Хто стане президентом?» – залишається: «Петро Олексійович Порошенко» – відповідно до соціологічних опитувань».

Тобто люди мають багато запитань до Порошенка, мають багато заслужених претензій до Порошенка, тільки вони розуміють, що країна, у якій вони будуть жити, повинна далі розвиватися, і та людина, яка повинна керувати країною, повинна дати їм принаймні гарантії безпеки цієї країни. Тому я не переконаний, що ці претензії готові трансформувати, наприклад, у негативне голосування».

Звичайно, Петру Олексійовичу доведеться вислухати й визнати дуже багато тих помилок, які зроблені за останні чотири роки. Доведеться ще відкрити й напругу розмовляти з людьми, а не тільки з Меркель чи з Трампом. Я думаю, що за багато за останні ці роки передано було уряду тих завдань, які повинні були залишитися в полі зору Президента».

Думаю, що політична гра, дуже складна історія відносин у парламенті між членами коаліції, спричинила багато помилок, у тому числі й Президента. За багато часу йшло на дуже складні компроміси. Розмова з народом буде складна, але вона повинна бути відвертою: правильне розуміння проблеми, правильне розуміння того, що зроблено, а ще краще розуміння – що не зроблено», – зауважив Гринів.

ЄВГЕН МАГДА
політолог

УЖЕ кілька років серпень в Україні асоціюється не лише з **Днем Незалежності**, а й з **Іловайською трагедією**, яка стала свідченням безпосереднього втручання Росії у внутрішні справи України, агресивних дій російських військ на території Донбасу. Цікаво, що цього року акція пам'яті пройшла перед посольством Росії в Києві, де Путіну ветерани АТО нагадали про майбутню відповідальність за воєнні злочини в Україні.

Петро Порошенко, який 23 серпня брав участь в урочистостях з приводу Дня Державного Прапора у Дніпрі, **вибачився перед співгромадянами за очікування швидкого завершення боїв на Донбасі**, спричинені його публічною заявою влітку 2014 року. Президент став, мабуть,

першим українським політиком, який публічно визнав власні помилки.

Хрещатиком **24 серпня пройшов Марш Незалежності**, у якому взяли участь 4,5 тисячі військовослужбовців та правоохоронців і 250 одиниць різноманітної техніки, вперше за багато років небом української столиці промчалися військові гелікоптери та літаки. Навіть репетиції параду викликали чималий інтерес з боку киян та гостей міста. До речі, уперше прозвучало **нове військове привітання «Слава Україні! – Героям слава!»**, яке викликає значне роздратування в Росії.

Виступаючи під час урочистостей, Петро Порошенко пообіцяв внести до початку осінньої сесії Верховної Ради **проект змін до Конституції, який закріпить рух України до НАТО та ЄС як пріоритет зовнішньої політики**. Цікаво, що спікер парламенту Андрій Парубій впевнений, що передвиборні клопоти не завадять ефективній роботі законодав-

ців, яким **треба буде змінити склад Центральної виборчої комісії, розглянути проект Держбюджету на 2019 рік і взагалі забезпечити поступальне просування України шляхом перетворень. Восени Україна розраховує отримати й Томос про надання автокефалії Української православної церкви**.

Раз на два роки до Києва прибувають керівники закордонних дипломатичних установ України. Під час наради послів обговорюються найбільш нагальні проблеми зовнішньої політики. Цього разу **дипломати не лише перебували в столиці, а й відвідали зону ООС**, щоб на власні очі переконатися в перебігу подій на Донбасі. За свідченням послів, поїздка справила сильне враження та допоможе у формуванні аргументів для діалогу з нашими партнерами. Президент акцентував увагу на необхідності посилення ефективності дипломатичних кроків, розвитку військово-технічної співпраці. **У центрі уваги опинилися**

ситуація в Азовському морі та відносини України з нашими сусідами. Глава держави повідомив, що **дав доручення готуватися до розірвання договору про дружбу та співробітництво з Росією** та посилено опікуватися долею бранців Кремля. Нагадаю, що Олег Сенцов у колонії в Лабитнангі голодує вже понад 100 днів, триває голодування ще одного кримчанина, ув'язненого в Росії, – Володимира Балуха.

У США **помер сенатор Джон Маккейн** – послідовний союзник України, який підтримував нашу країну у найскладніші моменти новітньої історії. Людина непростой долі, яка пізнала гіркоту перебування в полоні, Маккейн був носієм політичних принципів, якими не поступався на угоду політичній доцільності. Про його авторитет свідчить той факт, що оборонний бюджет США на 2019 рік, підписаний президентом Дональдом Трампом у серпні, носить ім'я Джона Маккейна. До речі, у ньому передбачено **250 мільйонів доларів** для зміцнення обороноздатності України.

СТИМУЛ ДЛЯ ФЕРМЕРІВ

закінчення. початок на стор. 1

монополістами. Звичайному селянинові фактично перекрили можливості для роботи на своїй землі: умови були такими, що власникові землі куди легше здати її в оренду, аніж обробляти самому.

Аграрний прорив

Але, як свідчить статистика, упродовж кількох останніх років ситуація змінюється. Зростає кількість фермерських господарств, збільшуються обсяги експорту, наші аграрії щороку ставлять нові рекорди. Так, отримані торік 17,8 млрд від експорту агропродукції – другий такий показник за всю історію незалежності. За даними Інституту аграрної економіки, у 2017-му Україна оновила рекорд експорту зернових: поставки українського збіжжя на ринки країн світу сягнули 41,8 млн т.

Рекордним минулий рік також став для експорту сої (2,9 млн т), соняшникової олії (5,8 млн т), цукру (майже 600 тис. т) та макухи (4,9 млн т).

Однак ідеться не лише про гроші, адже розвиток агросектору – це і зростання інвестицій, і збільшення робочих місць, і створення комфортних умов життя на селі.

В українських політиків-популістів візитною карткою стали фотографії в обнімку з коровами, а традиційними месиджами – плачі над долею «нещасного українського села». Але при цьому нічого реального ці «плакальниці» та «плакальничі» для вітчизняних аграріїв не роблять.

Петро Порошенко на церемонії відкриття нового заводу компанії Agrofusion з переробки та зберігання сільгосппродукції в Снігурівці на Миколаївщині. 27 серпня 2018 року

Для розвитку сімейного фермерства

Натомість, аби стимулювати українців самим заробляти на землі, у серпні Президент Петро Порошенко підписав одразу два важливі документи. Завдяки змінам до Податкового кодексу та деяким іншим законам українські селяни тепер зможуть отримати офіційний статус фізичних осіб-підприємців. Це дасть їм змогу не тільки легально продавати свою продукцію, а й отримувати соціальний захист та пенсії.

Раніше фермерським господарствам, зокрема й сімейним, доводилося створювати для роботи юридичну особу, а це і довго, і дорого, і занадто обтяжливо для невеликого господарства. Що може бути гіршим од залежності від зажерливого бюрократичного апарату?

Тож, за оцінками Світового

банку, майже 30 % земель в Україні оброблялися «в тіні».

Тепер же достатньо зареєструвати ФОП – і навіть невеличке господарство зможе офіційно продавати свою продукцію, а його працівники – мати державний соціальний захист. Причому держава протягом 10 років сплачуватиме від 10 до 90 % єдиного соціального внеску (ЄСВ) на загальнообов'язкове соціальне страхування..

Легалізація бізнесу

Ще один важливий документ, підписаний Президентом, – закон, що регулює використання земель сільськогосподарського призначення та протидіє рейдерству на ринку землі. Зокрема, тепер власники землі, котрі мають ділянки для ведення особистого господарства, зможуть використовувати їх

для ведення товарного виробництва без зміни цільового призначення.

На практиці це означає, що фермер зможе легально продавати овочі й фрукти не лише із земель, які за документами закріплені за його господарством, а й з власного городу біля хати. Причому власники землі відтепер матимуть можливість обмінюватися ділянками, здавати їх в оренду та суборенду.

Що ж до земель, які залишилися «безгосподарними» після розпакування, то за новим законом їхнім власником стає територіальна громада. Тож більше не буде «нічийних» полів, зарослих бур'янами, або ж спритно прибрані до рук агрохолдингами. «Ми маємо повернутися обличчям до фермера, бо фермер – це людина, яка годує Україну», – заявив Петро Порошенко.

Артур Герасимов: Для всіх проукраїнських питань у парламенті є голоси з великим запасом

Проект закону про внесення змін до Конституції щодо європейської та євроатлантичної інтеграції України може зібрати понад 300 голосів, заявив голова парламентської фракції БПП Артур Герасимов журналістам 4 вересня

«На ВСІ проукраїнські питання порядку денного голоси в парламенті є з великим запасом. На зустрічі Президента України з керівниками фракцій та груп ми почули переважну підтримку ініціатив Глави держави стосовно закріплення в Конституції євроатлантичного та європейського вибору України. Я можу гарантовано вам сказати, що ця ініціатива може зібрати понад 300 голосів навіть у першому читанні, – сказав Артур Герасимов.

Він зауважив, що пропозиція лідера фракції «Батьківщина» Юлії Тимошенко щодо закріплення європейського та євроатлантичного курсу України в меморандумі кандидатів у президенти

є спробою заблокувати цей процес: «Наразі є спроби заблокувати тему євроінтеграції України. Коли нам пропонують черговий «будапештський меморандум» замість того, щоб внести зміни до Конституції для незворотності цього процесу, це виглядає як спецоперація ФСБ».

Артур Герасимов також закликав колег із парламенту упродовж поточної сесії підтримати зміни до Конституції щодо скасування депутатської недоторканності, призначити новий склад Центральної виборчої комісії, суддів Конституційного Суду та законодавчо закріпити гасла «Слава Україні! – Героям слава!» як військове вітання.

• Сенатор Маккейн на Майдані. Грудень 2013 року

БПП підтримує ініціативу Президента назвати вулицю в Києві іменем сенатора Джона Маккейна

ФРАКЦІЯ БПП звертається до Київської міської ради з проханням перейменувати вулицю Івана Кудрі на вулицю сенатора Джона Маккейна. Про це голова фракції Артур Герасимов заявив на брифінгу у Верховній Раді.

«Ми підтримуємо ініціативу Президента України про перейменування вулиці Івана Кудрі в Києві на вулицю сенатора Джона Маккейна та будемо також звертатися з відповідною пропозицією до Київської міської ради», – заявив Герасимов.

Він наголосив, що «більш відданого, більш вірного друга України, ніж сенатор Джон Маккейн, важко було знайти:

«Багато українських політиків не їздить на лінію фронту для спілкування з нашими солдатами.

Джон Маккейн навіть на Новий рік, незважаючи на складну обстановку з обстрілами, був разом з українськими морськими піхотинцями під Широким і разом з ними зустрічав Новий рік...

Під час військового параду 24 серпня мені особливо було приємно, що українська військова техніка йшла Хрещатиком разом з американськими протитанковими ракетними комплексами «Джевелін».

І всі ми знаємо, скільки зусиль сенатор Джон Маккейн до цього доклав».

Представники «молодіжки» вчилися агітувати у Швеції

• ДОСВІД

Представники припартійної молодіжної організації – ГО «Солідарна молодь» відвідали Швецію, де взяли участь у проведенні передвиборної агітації

НІ, ЗВІСНО, Оксана Гома, Борис Сіклицький, Марія Кравченко та Олександр Новак не балотуються до шведського парламенту (9 вересня у тій країні вибори). На запрошення Фондації Ярла Ялмарсона, яка є партнером БПП «Солідарність», молодь для набуття досвіду отримала можливість протягом п'яти днів разом із командою Поміркованої партії Швеції працювати з виборцями.

У Швеції пропорційна виборча система з преференційним голосуванням. Це означає, що політичні партії подають список кандидатів у певному виборчому окрузі, а виборці, голосуючи за конкретних кандидатів, формують таким чином їхній рейтинг, за яким, у разі подолання партією 4-відсоткового бар'єру, здійснюється розподіл мандатів у межах однієї політичної партії.

Шведський парламент складається з 349 депутатів. У територіальних округах розігрується 310 мандатів, а 39 зарезервовано як «вирівнювальні». За підсумками виборів мандати від округу розподіляються тільки між партіями, які зібрали в ньому не менш як 12 % голосів.

Після того, як визначено 310 мандатів, розподіляються 39 «вирівнювальних» мандатів. Вони надаються тим партіям, котрі набрали менше як 12 % у виборчих округах, але не менш

як 4 % у масштабі всієї країни.

На місцевому рівні пропорційні вибори проходять у територіальних багатомандатних округах. Територіально вони збігаються з ленами (областями), або комунами великих міст. Відповідно, конкурують місцеві партійні списки загальношведських партій.

У Швеції голосувати на виборах до парламенту мають право лише громадяни Швеції, а до місцевих органів – також і громадяни Європейського Союзу, Норвегії, Ісландії та інші особи, котрі постійно проживають у регіоні протягом трьох років поспіль.

Цікаво, що явка на виборах у Швеції сягає більш як 80 % – шведи вірять у дієвість демократії та вважають себе повноправними суб'єктами політичної системи. Виборчі бюлетені не мають жодних систем захисту, друкуються на звичайному папері й розповсюджуються, як правило, безпосередньо партіями. Окрім того, під час голосування виборці отримують ще й так звані чисті бюлетені, де можуть вписати назву політичної партії, виборчий

список якої не був надрукований. Нікому й на думку не спадає фальшувати результати чи когось дурити.

Шведська система виборів є однією з найдемократичніших, а тому може слугувати взірцем і для нашої держави, однак імплементація окремих її аспектів залежить від рівня політичної культури громадян та політичних сил.

Ключовим напрямком передвиборної кампанії політичних сил є пряма робота з виборцями. Зазвичай усі політичні сили розміщують поруч одне з одним свої агітаційні намети в найбільш людних місцях та спілкуються з виборцями. Громадяни мають можливість в одному місці отримати інформацію про програми різних політичних сил, подискутувати з кандидатами.

Часто публічні дебати проходять просто посеред вулиці чи в парку. Більшість політичних сил також використовує технологію «від дверей до дверей», поширює друковану агітацію через поштові скриньки.

Оксана Гома, голова ГО «Солідарна молодь»

Марш нової армії

З виступу Президента України Петра Порошенка на урочистому параді військ з нагоди 27-ї річниці Незалежності України

закінчення. початок на стор. 1

Перед нашим поколінням постало завдання розірвати фатальне історичне коло. Зробити так, щоб українську незалежність, як раніше, не вимірювали місяцями чи декількома роками. І потім довгими десятиліттями бездержавності не оплакували її втрату. Не аналізували причин чергової поразки. А щоби пишалися перемогами й успіхами.

За чотири роки війни, яку Росія розв'язала проти України, ми з вами зберегли державу і зміцнили її. Нація консолідувалася на засадах захисту країни й патріотизму. Ми з вами створили сильну армію. І копіткою роботою наших дипломатів забезпечили міжнародну політико-дипломатичну підтримку незалежності України. І, головне, ми твердо обрали власний шлях розвитку. І не маємо права з нього зійти на угоду зовнішнім ворогам та їхнім агентам усередині країни.

Перше. **Ми розриваємо всі пута, які пов'язують нас з Російською імперією та Радянським Союзом.** Зробити незалежність незворотною, Україну – великою та сильною, без жодної перспективи повернення в зону російського впливу – це головне завдання нашого покоління. Це – завдання суспільства і обраної ним влади.

Друге. **Ми, українці, йдемо своїм шляхом і розуміємо, що насамперед маємо спиратися на власні сили.** Використовувати багатства країни в інтересах народу й наступних поколінь. Україна має жорстко захищати свої національні інтереси. Зовнішня допомога для нас усе ще важлива, але насамперед маємо допомогти самі собі.

Третє. **Конкретними кроками зміцнити незалежність. Уже понад рік діє безвізовий режим для поїздок українців до Євросоюзу.** Ми невідворотно стаємо частиною європейського простору. Це зміцнює нашу політичну незалежність.

Набула чинності Угода про асоціацію та зону вільної торгівлі з Європейським Союзом. І як результат частка експорту до ЄС становить тепер майже 43 % проти 32 % ще чотири чи п'ять років тому.

З осені 2016 року ми не купуємо газ у Росії. Український Нафтогаз блискуче обіграв Газпром у Стокгольмському арбітражі, принісши до державної кишені 4,6 млрд доларів. **Так здобуємо нашу енергетичну незалежність.**

Четверте, на чому хотів би окремо наголосити. Не може бути вільним тіло, коли душа – у полоні. Ми маємо твердий намір розрубати останній вузол, яким імперія відчайдушно намагається нас прив'язати до себе. **Ми сповнені рішучості покласти край протиприродному та неканонічному перебуванню вагомій частині нашої православної спільноти в залежності від російської церкви.** Церкви, яка освячує гібридну війну Путіна проти України, яка день і ніч молиться за російську владу і за військо – теж російське.

Хрещення прийшло до нас від Константинопольської церкви-матері. І саме з Києва розійшлося широкими просторами Східної Європи. Українське християнство має понад тисячолітню історію, власну богословську, літургійну й церковну традицію. Зараз, коли ми відновили й захистили державну незалежність України зі столицею в Києві, немає жодних причин для того, щоб серед інших помісних православних церков не було рівної їм помісної православної церкви України.

Дорогі українці!

Відтоді, як ви довірили мені посаду Президента України, державний компас упевнено показує на Захід – у бік, протилежний імперії. Його стрілка жодного разу не здригнулася. І не здригнеться, допоки цей компас знаходиться в моїх руках.

Більше того, наполягатиму на **закріпленні в Конституції нашого прагнення приєднатися до Євросоюзу і вступити до НАТО. Найнадійнішими гарантами Незалежності України та мирної праці українців є наші воїни:** Збройні Сили, Національна гвардія, флот, прикордонники, СБУ, поліція, інші силові структури.

Наша українська армія – це армія миру. Влітку 2014 року вона успішно звільнила більшу частину Донбасу від бойовиків. А після того, як сталося пряме вторгнення російських регулярних військ, міцно тримає оборону на лінії зіткнення. Надійно захищає Україну вздовж усієї лінії кордону з нашою агресивною сусідкою.

Влада зробила все, аби вплив війни на суспільство був якомога меншим. Ми нічого не прагнемо більше, ніж миру. І ніхто не прагне миру більше, ніж ми, українці. Справжній мир обов'язково настане на нашій землі. **Забезпечити мир і перемогу може тільки боєздатна армія, і вона день за днем стає дедалі сильніша.**

Українські бійці повернули під контроль 15 кв. км рідної землі

З ПОЧАТКУ проведення Операції об'єднаних сил на сході України (30 квітня 2018 року) Збройні Сили взяли під контроль 15 квадратних кілометрів української території. Про це повідомив командувач ООС Сергій Наєв. Він уточнив, що під синьо-жовтий прапор повернуто населені пункти Південне (Донецька область) і Золоте-4 (Луганська область). «Там почалася нормалізація життя людей, повернення їх в українське правове поле й захист їх законних прав», – зазначив Наєв.

• Сергій Наєв

У свою чергу, начальник Генерального штабу Віктор Муженко пояснив: Україна, беручи під контроль територію, не порушує Мінських домовленостей. «Ми не вийшли за межі тієї лінії розмежування, яка була визначена Мінськими угодами», – зазначив він в інтерв'ю BBC News. І додав: «Збройні Сили готуються не тільки реагувати у форматі Мінських домовленостей, а й до відбиття повномасштабної агресії».

Муженко також наголо-

сив на необхідності збільшення присутності українських ВМС у акваторії Азовського моря, де РФ останнім часом вдається до відвертих провокацій. Начальник Генштабу констатував суттєве покращення озброєння ЗС завдяки новітнім зразкам вітчизняного виробництва.

«З'являються на озброєнні комплекси «Корсар», «Стugna», до кінця поточного року ми плануємо суттєво покращити ефективність системи протитанкового вогню. Проблем з основними зразками сьогодня немає. Технічний стан високий», – розповів він.

ЗБРОЙНІ СИЛИ НАРОЩУЮТЬ СВОЮ МІЦЬ

НАША народна армія використовує нові зразки зброї і має новий світогляд. Вона є однією з найсильніших у Європі, хоча ще п'ять років тому її по суті не існувало, розпадалося і розкрадалося її майно тими, хто нині спекулює на соціально-економічних проблемах, таким чином подаючи «снаряди» ворогові.

У квітні відбулися фінальні випробування ракетного комплексу «Вільха», повністю зібраного з українських комплектувальних, і Президент Петро Порошенко розпорядився налагодити серійне виробництво цієї високоточної зброї. Відомо, що «Вільха» використовує керовану ракету калібру 300 мм, яка запускається з бойової машини 9A52 реактивної системи залпового вогню «Смерч». Також повідомлялося про здатність «Вільхи» вражати цілі на відстані понад 100 км, називалися цифри від 120 до 170 км.

А нещодавно з'явилися перші фото нової **самохідної артилерійської установки (САУ) «Богдана»**. Вона може робити шість пострілів за хвилину. Дальність пострілу за технічним завданням осколково-фугасним снарядом – понад

• Жінки-військові на параді 24 серпня 2018 року

40 км, активно-реактивним – понад 50 км.

Тільки в серпні успішні випробування пройшли вітчизняна крилата ракета, бойовий танк Т-72АМТ, 152-міліметрові снаряди для буксированої гармати «Гіацинт», 80-міліметрові ракети РС-80 «Оскол».

Наша крилата ракета здатна знищувати будь-які морські й наземні цілі та забезпечити надійну оборону чорноморського й азовського узбережжя, вражаючи ворожі плавзасо-

би на відстані до 300 км. Танк Т-72АМТ за своїми характеристиками значно перевищує російські аналоги. Він обладнаний приладами нічного бачення з сучасними електронно-оптичними перетворювачами третього покоління для всіх членів екіпажу та нічним прицілом для ведення вогню високоточними ракетами. Завдяки використанню нової високоточної зброї можливо знищити бронетехніку противника на дальності до 5 км.

Ще зовсім недавно нашій армії бракувало боеприпасів власного виробництва. Цільова програма, затверджена Президентом, дала можливість виготовити снаряди для «Гіацинту». На наступних етапах отриманий досвід та відпрацьовані технологічні й виробничі процеси дадуть змогу в короткій термін перейти до

• Виставка озброєння на Михайлівській площі в Києві

АНАТОЛІЙ СТРИЛЯНИЙ публіцист

КРАЩЕ ПІЗНО, НІЖ НІКОЛИ

ТАКОЮ, якою Європа є сьогодні, її зробили релігійні чвари й війни. Було й інше, але це, звичайно, головне. Може, і шкода, але це так. Хто сумнівається, нехай по-новому перечитає шкільний підручник. Так можна для себе відкрити, що й Україна – не виняток. Такою, якою вона є сьогодні, її теж зробили релігійні чвари й війни. Ну, і прирівняні до них явища та події. У католицькій Польщі українцем зміг залишитися зазвжди тому, що показав себе досить стійким, можна сказати, упертим православним. Що стосується унії, то для західного українця й вона врешті-решт зіграла роль рятівної поступки.

За все, зрозуміло, доводиться платити. Православ'я об'єднало український світ з російським і тим самим допомогло йому, українському світові, вистояти, але позбавило його власної повноцінної державності. У наші дні стало остаточно зрозуміло, що без рішучого розриву з Російською православною церквою Московського патріархату, взагалі – з російською православною церквою українська державність не може бути міцною. «Геть від Москви!» – сказали собі і своєму народові найкращі з українських комуністів сто років тому.

Не будемо думати, що в них нічого не вийшло, хоча вони й загинули. Так, загинули разом із тим паростком української культури ХХ століття, який вони полили своєю кров'ю. Утрата непоправна. Їх не стало, але українська державність виникла. Нехай часткова, по-радянськи потворна, вона все-таки протрималася сім десятків років. Вона протрималася до того самого моменту, коли клич: «Геть від Москви!» пролунав уже з вуст українських демократів покоління 80-х років.

Й ось під завісу, прямо сьогодні, на наших очах, геть від Москви йде українське православ'я. Краще пізно, ніж ніколи. Іде воно з благословення Вселенського Патріарха. Радше за згодою, ніж із благословення, та нехай... Якби Майдан-2 і народжений ним значною мірою новий суспільний порядок не дали нічого більше, то все одно варто було б твердо сказати: усе було дарма!

Що ж до московського традиційного, візантійського, тобто державного, казенного православ'я, то воно таким ось чином дійшло до свого історичного завершення. Попереду, напевне – щось небачене в Росії: вільне православ'я. Тобто розсіпані по країні парафії без звичної церковної бюрократії над ними. Інакше православ'я там не втримається. Це буде, якщо буде, велика справа. Користь від неї відчує весь світ. І біля витоків цієї справи – Майдан-2, Україна.

“ Забезпечити мир і перемогу може тільки боєздатна армія, і вона день за днем стає дедалі сильніша

«ВІЛЬХА»
РЕАКТИВНА СИСТЕМА ЗАЛПОВОГО ВОГНЮ

300 мм
Калібр

70 км
Максимальна дальність пострілу при масі боеголовки 250 кг

120 км
Максимальна дальність пострілу при масі боеголовки 170 кг

«ВЕРБА»
РЕАКТИВНА СИСТЕМА ЗАЛПОВОГО ВОГНЮ

122 мм
Калібр

40
Максимальна кількість боеприпасів

85 км/год
Максимальна швидкість на шосе

«БОГДАНА»
САМОХІДНА АРТИЛЕРІЙСЬКА УСТАНОВКА

4-дверна броньована кабіна

Автоматизована комп'ютерна система управління та наведення

Гармата встановлена на шасі військової повнопривідної вантажівки КраЗ-6322 з колісною формулою 6х6

155 мм
Калібр гармати

45–60 км
Максимальна дальність пострілу активно-реактивними снарядами

30–40 км
Максимальна дальність пострілу осколково-фугасними снарядами

«ГРІМ-2»
ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНИЙ РАКЕТНИЙ КОМПЛЕКС

Бортова система управління ракетами інерціальна, що комплектується системами навігації та наведення різного типу (радіолокаційними, оптико-електронними)

450 км
Максимальна дальність пострілу

> 10 тис. м²
Розрахункова площа ураження

480 кг
Маса бойового блоку одноступінчастої балістичної ракети

виробництва снарядів і для інших артилерійських систем калібру від 100 мм до натовського – 155 мм.

Четверта новинка – 80-міліметрові ракети РС-80 – мають надзвукову швидкість польоту й спроектовані для озброєння вертольотів, літаків, а також наземних платформ. На сьогодні, окрім авіації, використання таких ракет уже заплановано в деяких нових видах бойової техніки. Наприклад, українсько-польському проекті ZRN-01 Stokrotka.

На виставці військової техніки, відкритій у столиці до Дня Незалежності, було представлено й інші досягнення українських зброярів: мобільний мінометний комплекс «Барс» - 8ММК, «Дозор-Б», 82-міліметровий міномет КМБ-48М1, безпілотник Spectator, зенітно-ра-

кетний комплекс «Оса», а також високоточні протитанкові ракетні комплекси «Стугна» та «Корсар».

За останній період було модернізовано танк Т-64БВ, який є основною бойовою машиною бронетанкових підрозділів українського війська та відмінно показав себе в протистояннях з агресором на сході України.

Для нього розроблено та встановлено автоматичну систему управління вогнем

з лазерним далекоміром, балістичним обчислювачем та комплексом керованого озброєння, що дає змогу вести вогонь керованими ракетами.

Ремонт, модернізація та повне оновлення військової техніки і боеприпасів за стандартами НАТО, якісна підготовка українських воїнів під час спільних навчань із країнами Альянсу... Чи могли в ЗСУ про це мріяти ще п'ять років тому?

Нині активно запрацювали конструкторські бюро, шлях від розробок до випробувань і серійного виробництва скоротився в кілька разів. І головне – нова техніка йде на лінію фронту.

Відбуваються кардинальні зміни й у світогляді бійців. З армії йде в небуття сумнозвісна радянщина, слова «Слава Україні! – Героям слава!» будуть офіційним вітанням Збройних Сил нашої держави.

Інфографіка www.dovro.info.ua

Житлове будівництво: з тіні у світло

У збереженні непрозорої системи житлобудівництва, яка робить громадян беззахисними перед шахраями, зацікавлена частина місцевих еліт

БОРИС КУШНІРУК
ЕКОНОМІСТ

3 міст у містечка

У Сполучених Штатах житлове будівництво протягом останнього століття стало одним із ключових показників динаміки розвитку країни. Це цілком зрозуміло, адже чим більше будується житла, тим більше виробляється будівельних матеріалів, створюються робочі місця. Це також вірний індикатор рівня добробуту населення.

Податок на нерухомість є важливим джерелом доходів місцевих бюджетів у США. Тож чим більше будують, тим більше коштів надходить у бюджети громад.

Щоправда, у США зводять переважно одно- та двоповерхові будинки. Будівництво такого житла істотно дешевше, ніж багатоповерхових споруд, і ведеться воно значно швидше. Важливий також фактор відповідальності господаря приватного будинку, адже в багатоповерхових будівлях відчуття господаря розмивається.

Концентрація населення у великих містах характерна для слаборозвинених країн. У таких країнах за межами великих міст немає бізнесу, роботи, доходів. Водночас активна міграція населення в мегаполіси диктує необхідність розширення меж міст та ущільнення житлової забудови. Це, у свою чергу, зумовлює істотне зростання вартості житлового будівництва. Постає проблема недоступності житла для біль-

шості пересічних громадян.

Отже, для забезпечення громадян якісним житлом потрібно сприяти розвитку малих (до 10–15 тис. осіб) міст, у яких немає проблем з вільними земельними ділянками і де вартість будівництва малоповерхових житлових будинків у багато разів дешевша. Але для цього слід максимально заохочувати розвиток малого та середнього бізнесу в таких населених пунктах.

Важливим фактором є бюджетна децентралізація, яка нині успішно реалізується в Україні.

Маніпулювання землею

Водночас навіть за сприяння розвитку малих міст великі міста теж активно розвиватимуться. Тому для житлового будівництва надважливим залишається питання захисту прав громадян, котрі інвестують власні кошти у купівлю квартир у багатоповерхівках. Дуже часто вони стають жертвами шахрайства. Навіть коли будинок зведено й у нього час заселятися, можуть виникнути проблеми здачі його в експлуатацію.

На етапі будівництва часто виникають труднощі з урегулюванням прав власності на відповідні земельні ділянки.

В основі усіх цих проблем лежить непрозора схема фінансування будівництва багатоквартирних будинків та врегулювання прав власності на земельні ділянки під будівництвом.

Це створює проблеми самим будівельним компаніям і породжує тотальну корупцію в цій сфері.

Усе починається з невизначеності прав спільної власності на земельні ділянки, на яких розташовано багатоквартирні будин-

ки. Усі надбудови на земельній ділянці нерозривно пов'язані з нею. Та попри таку правову природу пов'язаності земельних ділянок та будівель на них, у нас це два різні об'єкти власності, що існують окремо одне від одного.

Спочатку земля передається в тимчасову оренду для будівництва, проте угоду можуть у будь-який момент розірвати. І все, що вже інвестовано в будівництво на відповідній земельній ділянці, може перетворитися на купу будівельного сміття.

Якщо багатоповерховий будинок таки зведено, то земля під ним та прибудинкова територія передаються в постійне користування об'єднанню його співвласників. Але це зовсім не гарантує, що згодом частину прибудинкової території за рішенням депутатів міськради не відберуть, що позбавляє власників квартир частини їхньої власності. Адже купуючи квартиру, вони виходять з того, що отримують права на прибудинкову територію, на якій розміщуються місця для відпочинку, паркування авто, дитячі та спортивні майданчики тощо.

Гарантія завершення будівництва

Таким чином, законодавці передусім мають змінити процедуру передачі земельних ділянок під житлове будівництво (з урахуванням прибудинкової території). Ділянки повинні продаватися. І всі власники житла мають автоматично набувати права співвласності на земельну ділянку та на прибудинкову

територію, де розташовано будинок.

Важливо також, аби продаж землі під будівництво житла відбувався лише на відкритих аукціонах. Виставляючи на продаж земельну ділянку, міська влада повинна встановити виключний перелік обмежень, пов'язаних з будівництвом. Це стосується так званих блакитної (висотність) та червоної (межі ділянки) ліній, щільності забудови.

Продаючи ділянку, саме міська влада має гарантувати підведення всіх необхідних комунікацій. Це суттєво збільшить вартість такої земельної ділянки, але знімає з будівельних компаній відповідальність за розв'язання проблем узгодження з підприємствами тепло-, водо-, газо-, електропостачання відповідного житлового будинку.

Банківський контроль

Залучення коштів громадян у будівництво багатоквартирних житлових будинків має розпочинатися лише після погодження проектною документацією з відображенням у ній усіх якісних показників, пов'язаних із будівництвом. Це стосується типу будівельних матеріалів, системи утеплення, типу вікон, електричних дротів, сантехнічних комунікацій тощо. Громадяни повинні точно знати, за що вони платитимуть власні кошти.

Залучатися ці кошти мають лише через спеціальний рахунок у банківській установі, через який проводяться всі платежі,

пов'язані з закупівлею матеріалів та виконанням будівельних робіт. На банк має бути покладено відповідальність контролю за тим, щоб усі залучені кошти громадян спрямовувалися лише на будівництво конкретного житлового будинку і щоб закупувалися тільки ті матеріали та виконувалися ті будівельні роботи, які передбачено проектом.

Також банк має здійснювати контроль, який унеможливило б продаж одних і тих самих помешкань різним особам.

Придбана земельна ділянка для будівництва житлового будинку має бути гарантією того, що будівництво буде завершено.

За такої моделі фінансування саме банки, котрі ведуть спеціальні рахунки будівництва, матимуть можливість кредитувати будівельну компанію та громадян.

Описана схема врегулювання права власності та фінансування житлового будівництва була представлена урядовцям експертами представництва Світового банку в Україні ще років п'ятнадцять тому, проте, на жаль, так і не була запроваджена. Причина не тільки в змінах урядів та бракові чіткої стратегії розвитку будівництва. У збереженні непрозорої системи зацікавлені чимало представників місцевих еліт, котрі отримують корупційні прибутки від такої роздачі земельних ділянок та системи фінансування житлового будівництва, яка робить громадян беззахисними перед шахрайством.

МЕРЕЖЕВЕ видання «Апостроф» нещодавно розповіло таке: над просуванням у маси передвиборного піару Юлії Тимошенко працюють нібито кілька співробітників Інституту політичних і етнонаціональних досліджень, який у пресі пов'язують з экс-главою Адміністрації Віктора Януковича, а нині – депутатом від «Опозиційного блоку» Сергієм Львовичем. А займаються вони, за інформацією видання, не лише політичною рекламою, а й побудовою піраміди, яка скуповуватиме голоси на виборах. Цих «тех-

АКТИВІСТИ ВИКРИЛИ ТЕХНОЛОГІЇ «НОВОГО КУРСУ»

нологів» уже начебто бачили в регіонах навесні цього року під час місцевих виборів в ОТГ. У «Батьківщині» повідомлення про вибудовування пірамід з підкупу виборців спростовують.

Тут доречно згадати дві інші історії, які можуть засвідчити – диму без вогню не буває. Громадський рух «Чесно» під час перевірок НАЗК фінансових документів партії з'ясував: на

потреби Тимошенко та її соратників прості громадяни перерахували 7,5 млн грн. Активісти завітали в гості до спонсорів, які мешкають на Київщині, і виявилось, що ті навіть не в курсі, що «Батьківщина» живе на їхні пожертви. Однак ці люди підтвердили, що передавали свої документи представникам цієї партії напередодні останніх виборів. Якби антикорупціонери

не виявили аферу, вона працювала б і далі. Тоді, до речі, у «Батьківщині» також усе заперечували.

У Комітеті виборців України порахували, яка з політсил найбільше витрачає на рекламу. У квітні – червні лідером стала партія Тимошенко. Вона потратила на рекламні цілі 24,8 млн гривень, із них 20,8 млн – на рекламу по телебаченню і 3,7 мільйона – на зовнішню рекламу (біл-борди, сіті-лайти). Для порівняння: «Самопоміч», друга у списку, витратила 6,6 млн. У КВУ наголошують: партії купува-

ли рекламу переважно за кошти держбюджету. Отже, платники податків оплатили ті сотні біл-бордів, з яких Тимошенко пропонує повірити в її передвиборчі обіцянки.

Але ж бюджетне фінансування партій не безмежне, а ці мільйони витрачено ще на старті кампанії. Тож можна припустити, що роботу агітаторів, політтехнологів, спостерігачів і, не виключено, купівлю голосів та політсила оплачуватиме за інші кошти, приховані від громадськості. Одну зі схем їх отримання показали в НАЗК і русі «Чесно».

Народний депутат Дмитро Андрієвський: Треба чесно говорити з виборцями про їхні проблеми, а не ховатися від них

• ІНТЕРВ'Ю

закінчення. початок на стор. 1

додаткові права вимушеним переселенцям. Крім того, у першому читанні проголосовано проект закону щодо спрощення процедур оформлення і початку будівництва об'єктів відновлюваної енергетики.

Однозначним позитивом є ухвалення закону, що отримав у народі назву «будівельна амністія» («Про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо продовження терміну прийняття в експлуатацію об'єктів будівництва, збудованих без дозволу на виконання будівельних робіт». – Авт.), який дає можливість без додаткових документів ввести в експлуатацію будинки, які були побудовані свого часу без дозволів. Люди, які взяли на себе відповідальність, побудували власне житло, не чекаючи на допомогу від держави, тепер матимуть можливість оформити будинок законно, офіційно ввести його в експлуатацію.

■ **Комітет ЖКГ спільно з профільним міністерством свого часу доклав чимало зусиль для створення Фонду енергоефективності. Коли вже українці зможуть відчутти перші позитиви від роботи фонду?**

У бюджет 2018 року закладено 600 млн гривень для фінансування проектів з термомодернізації, ще приблизно мільярд гривень – від наших партнерів з Німеччини. Я думаю, уже сьогодні громадяни мають відчувати результати роботи фонду. Люди звертаються за «теплими кредитами». Думаю, наступного року на ці цілі може бути виділено навіть більшу суму.

Реформа ЖКГ має на меті стимулювати появу відповідального власника

■ **Чому було відкладено закон про житлово-комунальні послуги, який спонукає мешканців самостійно управляти своїм майном?**

На жаль, не були повністю відпрацьовані підзаконні акти Кабінету Міністрів. На це були різні причини, однак довелося відтермінувати набуття чинності закону про ЖКГ приблизно на рік. Надання послуг з обслуговування будинків розпочнеться з 1 січня 2019 року, а повністю закон запрацює після закінчення наступного

опалювального сезону. Це дуже серйозна зміна в секторі ЖКГ, яка передбачає появу відповідального власника, що отримає додаткові можливості.

■ **У народі дуже не хотіли цього закону, побоюючись штрафів за несплату «комуналки» та інших страшилок, що навіюються деякими політичними силами...**

Усе це не має під собою жодних підстав. Закон передбачає незначну, символічну пеню за несплату рахунків.

У нас ще з радянських часів побуває думка, що спільне – то є не твоє. Тож люди часто дуже безвідповідально ставляться до місць загального користування, до прибудинкової території багатоквартирних будинків.

Коли буде створено інститут відповідального власника і громадяни сприйматимуть багатоквартирний будинок як частину своєї власності, ми змінимо ситуацію.

Реформа має відбуватися дуже поступово, люди самі мають зрозуміти позитив від об'єднання. ОСББ може управляти своїм будинком, не залучаючи сторонню компанію.

Також закон накладає додаткові зобов'язання щодо фінансової підтримки новоутворених ОСББ на органи місцевого самоврядування.

■ **А якщо хтось скаже, що не бачить ніякого позитиву і хоче лишити все як є?**
Якщо люди не побачать такого позитиву, то

вони матимуть можливість лишатися в тому ж форматі відносин з управителем (ЖЕО. – Авт.), які є сьогодні. Управитель може обиратися загальними зборами мешканців самостійно або призначається органом місцевого самоврядування за результатами конкурсу. За бажанням співвласників управитель також може стати їхнім посередником у відносинах з монополістами – постачальниками комунальних послуг – та захищати їхні інтереси, а також узяти на себе обслуговування внутрішньобудинкових систем.

Ми розуміємо, що житловий фонд є дуже різний. Якщо це новий будинок, то управляти ним значно легше, ніж будинками, що розташовані в кварталі застарілої забудови. Тому органи місцевого самоврядування за підтримки держави будуть зобов'язані зробити необхідні ремонти, перш ніж передавати будинок у руки мешканців.

■ **А які зміни будуть в оплаті послуг?**

Співвласники можуть самостійно обрати спосіб розподілу плати за надані послуги між мешканцями з кількох моделей: за індивідуальними засобами обліку, пропорційно площі квартир чи кількості осіб, що в них проживають відповідно до норм споживання, або з урахуванням поправочних коефіцієнтів з огляду на розташування житлового приміщення у багатоквартирному будинку. ОСББ (ЖБК, садові товариства) за бажання можуть виступати колективним споживачем комунальних послуг та самостійно вирішувати питання розподілу вартості серед своїх членів.

Водночас законом запроваджуються нові норми, що захищають права споживачів, котрі мешкають у багатоквартирних будинках. Постачальник послуг буде зобов'язаний відшкодувати споживачам частину сплаченої ними вартості гарячої та холодної води в разі виявлення витоків із внутрішньобудинкових мереж з вини особи, яка здійснює утримання таких мереж.

Треба чесно говорити з людьми, а не ховатися...

■ **Ви активно працюєте в Солом'янському районі Києва – окрузі, з якого обиралися депутатом. За вашими відчуттями, наскільки люди готові підтримати нинішню команду на виборах?**

Нам є чим пишатися, але треба чесно говорити, зокрема й про проблеми, не ховатися.

За сприяння нашої команди в районі було побудовано першу школу за роки незалежності, з'являються сучасні дитсадки, реконструюються парки, будуються якісні дороги. Незабаром з'явиться ще одна школа.

З іншого боку, я ставлюся до роботи команди критично, нам ще треба багато працювати, щоб зробити Солом'янський район одним з найкращих районів Києва. Більшість людей розуміє, що зробити усе й відразу неможливо, однак є переконливі перемоги. І ми з надією дивимось в майбутнє, спираємось на підтримку громади Солом'янського району. Упевнений, це – взаємно, люди відчують зміни.

Розмовляла Руслана Чечуліна

Ірина Луценко:
Країна має захистити свій інформаційний простір від гібридних атак

РОСІЯ готується до втручання у вибори в Україні – як президентські, так і парламентські. Як заявила представник

Президента у Верховній Раді, народний депутат Ірина Луценко, втручання РФ у вибори вже доведено в багатьох країнах світу. «Представники США, – сказала вона, – попереджали нас, що РФ обов'язково робитиме спроби вплинути на волевиявлення громадян України, оскільки агресорові силовими засобами перемогти нас не вдається. Ми бачимо, що відбувається зараз із деякими засобами масової інформації – передача корпоративних прав одіозним фігурам з оточення втікача Януковича. Ми розуміємо, що по суті передається управління псевдоукраїнськими ЗМІ під керівництво Кремля. Ми розуміємо, що через ЗМІ, сфальсифіковані «новини» готується серйозне втручання у вибори Президента».

За її словами, «готується проект закону щодо захисту України від інформаційних атак». На мою думку, – сказала Ірина Луценко, – у другий половині вересня ми побачимо основні положення цього документа».

Вона також зазначила, що до кінця вересня Україна має повідомити РФ про неперодовження договору про дружбу та співробітництво.

Відповідне завдання поставив Президент перед МЗС.

Сергій Березенко:
Урегулювання відносин між Україною і РФ можливе лише в рамках Мінського процесу

ПРО ЖОДНУ дружбу чи партнерство з Росією нині йти не може, це абсолютно неприпустимо, сказав

народний депутат від БПП Сергій Березенко. «Звичайно, – відзначив він, – потрібно якось врегулювати відносини з РФ. На сьогодні це можливо тільки в рамках Мінського процесу. У першу чергу, це виконання безпекової частини, яку РФ має виконати на Донбасі. Вони повинні відвести озброєння, залишити територію України, і коли там відновиться мир, коли там відновиться українська влада, коли ми там зможемо провести вибори, – лише тоді можемо повернутися до розмови про співпрацю».

Музикант Тарас Чубай: Порошенко – найкращий Президент за всю історію України

• ПОЗИЦІЯ

«Нещодавно в інтерв'ю «Радіо Свобода» я сказав, що ми маємо найкращого Президента України за всю історію, і я відчув, що означає сказати таке. На мою сторінку у Фейсбуці й у приватні чати полізли боти – просто десятками. Я заходжу на їхні акаунти і бачу, що це сторінки, щойно створені лише для того, аби мене облили брудом. Це чудове свідчення того, що якщо ти підтримуєш Президента і йде таке цькування, – то все ми робимо правильно»

Лідер гурту «Плач Єремії», рок-музикант, народний артист України, син поета Григорія Чубая, Тарас Чубай народився у Львові, нині мешкає в селі під Києвом. Біля будинку багато землі й дерев, мальовнича природа. Для розмови музикант запросив нас у своє обійстя.

– Тут я живу вже одинадцять років. Усі дерева посадив сам, – каже Тарас Чубай.

■ **Мабуть, вважаєте, що кожен має посадити дерево?**

Ні, концепції якихось не маю. Дерев я садив в основному заради цвіту навесні... Найбільше родять сливи. Їх діти швидко з'їдають. Цього року обдерли просто з дерева. Сливки навіть не встигли попадати.

Заходимо в студію звукозапису.

– Студія щойно збудована.

Раніше вона була в будинку, де живе наша сім'я. У нас троє дітей. Тепер для них більше місця звільнилося. І тільки ось перебрався сюди... Це я все сам проектував і керував будівництвом. Мені в цьому допомагає моя консерваторська освіта. (Сміється.)

Основна «зрада» – це брак освіти і культури

■ **У вас усе доволі скромно – без якихось снобістських замашок...**

А навіщо це?! Усе має бути в міру. Мені важливо, аби землі було більше.

■ **Пане Тарасе, ви ходите на парад у День Незалежності?**

Так складається, що майже кожного Дня Незалежності я десь виступаю. Цього разу мені навіть Президент особисто подзвонив і запросив на парад, але я мав концерт у Івано-Франківську, тому не зміг потрапити. Звичайно, я подивився відео. І мушу сказати, що цей парад був просто супер. Оце привітання «Слава Україні! – Героям Слава!» так проймає, що можна дивитися безкінечно.

■ **Ви нещодавно сказали, що Порошенко – найкращий Президент, який був в Україні за часи незалежності... У вас якось прийнято критикувати владу, а не хвалити...**

Я не політолог чи експерт. Я кажу таке лише як простий

музикант і звичайна людина. І це моя думка.

Знаєте, демократія має два боки медалі. І крики про зраду – це неприємний бік тієї медалі. Досить часто неосвічені, непоінформовані або зазомбовані ворожою пропагандою особи здатні здійняти галас, який відвертає увагу від головного. Більшість цих «зрадофілів» не вміють стежити за собою, дисциплінувати себе, але чомусь вимагають цього від влади.

Зрозуміло, до влади треба бути вимогливими, і влада не повинна спати, але ці вимоги теж мають триматися розумних меж, і треба розуміти, у яких обставинах ми нині перебуваємо.

Кожен, хто хоче щось крикнути, спершу має уявити себе на місці Президента. А що б ви робили? Ви маєте величезну країну, яка в стані війни, й постала, до того ж, на уламках імперії, і її треба поставити на ноги, організувати, аби вона як слід запрацювала.

Особисто я час від часу пробую собі таке уявити. І розумію, наскільки це складно, адже часто на своєму малому рівні організуюю якісь концерти, заходи, і бачу, як це все непросто, а тут – ціла країна.

А звідки взяти кадри? На місцях працюють ті кадри, які є. А ми добре знаємо, які вони...

Тобто основна «зрада» – це брак освіти і культури. Бо для більш якісних змін потрібен час. Для виховання кращих кадрів – теж.

А будь-яка зрада підігривається сусідом, з яким нам доводиться жити.

...Так, нещодавно в інтерв'ю

«Радіо Свобода» я сказав, що ми маємо найкращого Президента України за всю історію, і я відчув, що означає сказати таке. На мою сторінку у Фейсбуці й у приватні чати полізли боти – просто десятками. Я заходжу на їхні акаунти і бачу, що це сторінки, щойно створені лише для того, аби мене облили брудом.

Це теж чудове свідчення того, що якщо ти підтримуєш Президента і йде таке цькування, – то все ми робимо правильно.

Зміни відбуваються, просто їхні темпи не дуже швидкі, адже це історичний процес, який об'єктивно не може відбутися з сьогоднішнього на завтра.

Справа в тому, що проблем нагромадилося надто багато й у всіх сферах. Та найголовніше – це люди, які потребують більшої освіченості.

Мій фронт – популяризація української музики

■ **Під час війни у кожного громадянина, напевне, є свій фронт. Який ваш фронт?**

Я теж це завжди підкреслюю, що в тебе свій фронт, і ти маєш добре робити свою справу. І тільки після того, як ти добре зробив свою справу, можеш робити комусь зауваження.

Особисто я «воюю» давно. Перший мій фронт був – донести українську поезію, передусім мого батька, до слухача.

Потім я побачив, що люди елементарно не знають народних пісень, колядок, традицій. Це я також намагався донести.

Тобто замість того, аби писати власні пісні й задовольняти свої авторські потреби, мені доводилося займатися просвітою.

Тому й вийшла серія альбомів «Наше Різдво», «Наші партизани», «Наш Івасюк», бо в мене було відчуття, що Івасюка забули. А він був абсолютним велетом і фундаментом для української поп-музики.

Отже, популяризувати українську музику, українську пісню – це і є мій фронт.

Моя діяльність також якоюсь

мірою є літературною. Бо я популяризую українських поетів, яких би й ніхто не знав, якби я не співав їхні твори.

■ **Одинадцять років тому ваш колега Олег Скрипка сказав, що україномовність – як трава, що проростає крізь асфальт. Чи за ці роки, на ваш погляд, щось змінилось?**

Як на мене, є одна така велика зміна, – це перестало бути соромно розмовляти українською.

Отой «хохлізм», зайва «сором'язливість» від українськості зникає.

Адже стільки століть українців різними методами примушували соромитися бути українцями, розмовляти своєю мовою.

Так, української мови стало більше. Яка якість тої мови – це вже інше питання.

І її ставати дедалі більше.

■ **Із запровадженням мовних квот на радіо, чи стало вашої музики звучати більше?**

Конкретно моєї музики – ні. Але української музики – так.

Моя музика занадто складна для програмних директорів і їхніх уявлень про те, яке має бути радіо. Моя творчість підпадає під оце поняття «неформат».

На схід від України – суцільна пустка

■ **У вас, здається, немає жодної російськомовної пісні?..**

А як вона в мене могла з'явитися?! (Сміється.)

Для мене за українським кордоном на схід – пустка. Там нічого немає.

У музиці, культурі – там усе вторинне. Там лише імітації, безсвісно вкрадені на Заході. І тільки завдяки нафтогазовим доларам неймовірно розкручені. Тому для мене це пустка, з якої нічого не візьмеш. Чорна діра, яка тебе може тільки засмокати.

■ **У вашому репертуарі є відоме повстанське пісня «Лента за лентою...» Наскільки вона популярна за межами Галичини?**

Ще до агресії Росії ми кілька разів виступали в Донецьку на площі Леніна, і публіка з нами хором співала «Лента за лентою...» Тому що це класна пісня, енергетична, справжня, написана в шансах, коли кулі над головою свистіли.

З людьми в Донецьку треба було просто працювати. Маю на увазі, займатися їхньою просвітою, а ми прогавили були той момент.

Та, з другого боку, фактично в нас не було своєї держави. Вважаю, що до Революції гідності це була така квазі-Україна, незалежність якої ми ще повинні завойовувати. Власне тому цій орді вдалося зробити те, що вони зробили.

■ **Ви співаєте пісні і «упівські» (періоду Української повстанської армії 1942–1952 рр.), і стрілецькі (Січові Стрільці – військо Української держави 1917–1919 рр.). Чи є різниця між цими піснями?**

Треба сказати, що стрілецькі пісні писалися дуже освіченими людьми, які навчалися у Відні, в інших європейських містах. Це були люди трохи іншого гатунку. Тобто рівень композиторський, поетичний був вищий, звичайно. Там є дуже круті автори.

А «упівські» пісні трохи простіші, ближчі до народної творчості. Деякі й справді народні, бо авторів ми не знаємо.

■ **Над чим зараз працюєте?**

Хочу попрацювати з класиками, з Тарасом Шевченком... Я в житті робив кілька підходів до його творчості й щоразу відступав. Бо не так легко за це взятися.

Цього разу я натрапив на дуже гарні переклади Шевченка англійською і скомпонував текст. Зробив своєрідну версію «Реве та стогне Дніпр широкий» – трохи англійською, трохи українською. І дуже задоволений цією роботою.

